

XXXII. ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYTUDOMÁNYI IRODALMUNK

1873-ban és 1874-ben.

II.

A szemlére vett évek másodikának irodalmi termékeivel az állat- és növénytudomány köréből sokkal rövidebben vethetünk számot, mint a megelőző évben megjelentekkel. Bő után szűk esztendő következett.

Az irodalom egyik ága sem hozott még csak közepes termést sem. S ha a megelőző évben a tudományos és legalább a tankönyv irodalom élénkebb lendületnek látszott indulni, most jóformán hanyatlást kellene constatálnunk; különösen a szorosán vett tudományos értekezések fogyatkozása szembeszökő; a mit különben korántsem mernénk a munkakedv hanyatlásával párhuzamba tenni. Lehetnek időszakok, mikor a munkások sokkal inkább el vannak foglalva megkezdett dolgaikkal, semhogy a typographusnak is munkát adhatnának, s meglehet, hogy a közelebbi évek meghozzák majd e nagy csendesség indoklását is azon művekben, melyek talán épen az elmúlt év csendjében születtek.

1874.

Tudományos Akadémiánk kiadványaiban, néhány elhunyt jelesünk felett tartott emlékbeszédeken kívül csak két művet lelünk szemlénk számára; egyet a növénytan, egyet az állattan köréből.

Kalchbrenner Károly, veterán tudósunk, a m. tud. Akadémia 3-ik osztályának megbízásából és Schulzer István kéziratának felhasználásával (Schulzer és saját észleletei és rajzai nyomán) régebben tervezett művének első füzetét már 1873-ban bemutathatta a nyilvánosságnak: „Magyarország Hártagombáinak válogatott képei“ — „Icones selectae Hymenomycetum Hungariae“, colum-

nariter magyar és latin nyelven. Teljesség kedvéért itt említjük az első füzetet is a másodikkal. Első füzeté 21 magyar gombafaj leírását adja 10 táblával, második füzete 29 fajét szintén 10 táblával. Pompás, folióalakú mű, mely nagyságra és kiállításra, még díszét sem véve ki, Frises jeles művének, az „Icones selectae Hymenomycetum etc.“-nak méltó párja. Az egész művet 3 füzetre tervezték, de a terjedelme nincsen határozottan megszabva.

Frivaldszky János „Magyarország téhelyröppüinek futonczféli“ című dolgozata (székfoglaló értekezés akadémiai rendes taggá választása alkalmából), a magyarországi Carabidákra vonatkozó összes szétosztott adatokat összefoglalva, e bogárcsaládnak honunkban élő képviselőit sorolja elő — (92 nem, 488 faj és számos válfaj). A nagy szorgalommal készített munka kicsiny ugyan, de igen becses adalék Magyarország faunájához.

A m. kir. földtani intézet Évkönyvében Dr. Páva y Vajna Elek (†1874) egy új Echinolampasfajt ír le az ásadék tuskés állatok rendjéből; a „Földtani Közöny“-ben, Böckh János a Bakony déli részéből, Hantken Miksa a zirczi eocen rétegekből, Koch Antal Kolozsvár vidékéről, Kókán János az árpádi lelhelyről, Rybár István Ungvár környékéről sorolnak elő kövült állatokat.

Majláth Béla az „archaeológiai közlemények“-ben tanulmányokat közöl az ember eredetének történelméből leírván a baráthegyi barlangban (Liptó megyében) talált emberi csontmaradványokat és kőszerszámokat. — Az „Erdészeti Lapok“-